

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25CoCsp/39/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4418201376
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Malíková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2022:4418201376.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Malíkovej a členiek senátu JUDr. Lýdie Gálisovej a JUDr. Sone Vackovej, v právnej veci žalobkyne: žalobkyne: K. T., nar. XX. XX. XXXX, bytom W. C. XXXX/X W. A., zastúpená Mgr. Stanislavou Tichou, advokátkou so sídlom Zakvášov 1519/55, Považská Bystrica, IČO: 46 484 914, proti žalovanej POHOTOVOSTĚ s. r. o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, o zaplatenie 288 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky (ďalej „súd prvej inštancie“) zo dňa 05. októbra 2020 č.k. 16Csp/15/2018-115 (ďalej „rozsudok súdu prvej inštancie“), takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie p o t v r d z u j e .

Žalobkyňa má nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanej v plnom rozsahu, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným rozhodnutím.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 288 eur a úrok z omeškania 5% ročne od 24. 01. 2017 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

1.1. Z vykonaného dokazovania mal preukázaný skutkový stav, z ktorého zistil, že žalobkyňa uzavrela dňa 19. 11. 2015 so žalovanou Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX (ďalej len „zmluva o úvere“) podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách o spotrebiteľoch v platnom znení, v zmysle ktorej jej bol poskytnutý bezúčelový spotrebiteľský úver v sume 300 eur. Žalobkyňa sa zaviazala poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť odplatu pri poskytnutí finančných prostriedkov a úrok spojený so spotrebiteľským úverom, čo v prípade riadneho splatenia úveru v dohodnutom termíne predstavuje sumu 288 eur a žalobkyňa je povinná zaplatiť celkovú čiastku 588 eur. Odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov je vo výške 84 eur, čo predstavuje ročnú percentuálnu mieru nákladov (ďalej len „RPMN“) vo výške 28%. Úrok vo výške 68% ročne z poskytnutého úveru predstavuje sumu 204 eur. Žalobkyňa sa zaviazala zaplatiť celkovú čiastku 588 eur do 19. 11. 2016. Zmluvné strany sa dohodli, že doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru nastane dňa 19. 11. 2016. Žalobkyňa zobrala na vedomie, že výška priemernej ročnej hodnoty RPMN je 23,66%.

1.1.2. Žalobkyňa uzavrela so žalovanou Dohodu o plnení v splátkach k Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 19. 11. 2015, v zmysle ktorej sa zaviazala uhradiť celkovú čiastku 588 eur v 12-tich pravidelných mesačných splátkach vo výške 49 eur, vždy k 20. kalendárnemu dňu v mesiaci počnúc dňom 20. 12. 2015. Žalobkyňa zobrala na vedomie, že výška RPMN sa vypočítala v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch podľa vzorca uvedeného vo všeobecných podmienkach poskytovania spotrebiteľského úveru a je vo výške 300,29%. Žalobkyňa zobrala na vedomie, že výška priemernej hodnoty RPMN ku dňu podpísania zmluvy o spotrebiteľskom úvere je vo výške 29,89 %.

Žalovaná listom zo dňa 29. 01. 2017 oznámila žalobkyni, že úver, ktorý čerpala na základe zmluvy o úvere bol v plnej výške uhradený 19. 09. 2017.

1.1.3. Žalobkyňa sa domáha vydania bezdôvodného obohatenia v sume 288 eur dôvodiac, že predmetná zmluva o úvere je bez úrokov a bez poplatkov, nakoľko konaním žalovanej boli naplnené znaky nekalej obchodnej prakticky vo forme klamlivého konania, taktiež z dôvodu neprimeranej výšky odplaty, úrokovej sadzby, ktorá bola 68%, RPMN 300,29%.

1.1.4. Žalovaná nesúhlasí s tvrdením žalobkyne a uvádza, že zmluva bola riadne dohodnutá, žalobkyňa ju podpísala a bola si vedomá, akú celkovú čiastku má žalovanej uhradiť.

1.2. Po právnej stránke napadnutý rozsudok odôvodnil ustanoveniami § 3 ods. 1, § 39 a § 39a, § 52 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4, § 53 ods. 1, ods. 2, ods. 5, § 53b ods. 1, § 54 ods. 1, ods. 2, 451 ods. 1, ods. 2, Občianskeho zákonníka (zákon číslo 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov), § 9 ods. 1, ods. 2, § 11 ods. 1 zákona číslo 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách spotrebiteľov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“).

1.3. Konštatoval dôvodnosť podanej žaloby. Predmetná zmluva o úvere má charakter spotrebiteľskej zmluvy. V zmysle splátkového kalendára uvedeného v dohode o splátkach, je nepochybné, že hodnota RPMN je 300,29%, čo je hodnota niekoľkonásobne prevyšujúca hodnotu RPMN uvedenú v zmluve, ako aj hodnotu, ktorá v čase podpisu zmluvy predstavovala maximálne 29,89% ročne. Žalobkyňa realizovala určené splátky v zmysle splátkového kalendára s tým, že úver, ktorý vyčerpala, bol v plnej výške uhradený dňa 19. 09. 2017 tak, ako to vyplýva z oznámenia o splatení úveru. S poukazom na judikatúru súdov súd prvej inštancie skonštatoval, že zmluva o úvere, ako aj splátkový kalendár, je v rozpore s dobrými mravmi, keďže rozdielne hodnoty RPMN mali za následok uvádzanie spotrebiteľa do omylu a zneistenie jeho postavenia. Konanie žalovanej súd považoval za klamlivé, keďže dal podpísať žalobkyni zmluvu o úvere a splátkový kalendár s rôznymi údajmi týkajúcich sa RPMN (23,66% uvedená v zmluve o úvere a RPMN 300,29% uvedená v Dohode o plnení v splátkach). Súd prvej inštancie vyhodnotil dohodnutú úrokovú sadzbu (68% ročne) v rozpore s dobrými mravmi a preto mal za to, že sa jedná o absolútne neplatný právny úkon. Poukázal na skutočnosť, že v zmluve o úvere bola uvedená výška úrokov 39,15 % ročne a v tom období výška úrokovej sadzby bola 10,02 % pre podobné typy úverov. Už v zmluve o úvere mal byť uvedený počet a výška splátok a tomu zodpovedajúca RPMN, ktorá v zmysle dohody o plnení v splátkach predstavuje výšku presahujúcu 300 %. Celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom (288 eur) sa takmer rovnakú sumu poskytnutých finančných prostriedkov (300 eur). Odplata, ktorá pozostáva z úroku a administratívneho poplatku celkovo predstavuje vyše 96% z poskytnutých finančných prostriedkov, čo je nesporne v rozpore s dobrými mravmi, pretože niekoľkonásobne prevyšuje priemerné úrokové miery bánk za obdobné úvery. Takúto odplatu súd jednoznačne považoval za rozpornú s dobrými mravmi, dokonca za úžernícku a ako takú za absolútne neplatnú. Žalovaná, ako veriteľ, priemernú úrokovú sadzbu požadovanú bankami prekročil niekoľkonásobne (v tom období bola priemerná úroková sadzba bánk vo výške 10,02% ročne). Zmluvu o spotrebiteľskom úvere je potrebné považovať pre jej neprimerane vysokú odplatu, ako aj zavádzajúce údaje, resp. nesprávne uvedenie RPMN, za absolútne neplatnú. Vzhľadom na to, že súd prvej inštancie vyhodnotil zmluvu o úvere ako absolútne neplatný právny úkon, uzavretý v rozpore s dobrými mravmi, nastupuje režim bezdôvodného obohatenia. V prípade bezdôvodného obohatenia sú strany povinné vrátiť si vzájomné plnenia. Na strane žalovanej došlo v dôsledku uhradenia celej dohodnutej sumy (588 eur) a v dôsledku určenia, že úver bol bez úrokov a bez poplatkov k bezdôvodnému obohateniu, pretože získala majetkový prospech, ktorý je povinná vydať žalobkyni, na úkor ktorej sa obohatila. Zaviazal žalovanú zaplatiť žalobkyni sumu 288 eur titulom bezdôvodného obohatenia. Zároveň súd priznal žalobkyni i príslušenstvo pohľadávky a to úroky z omeškania podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka s poukazom na nariadenie Vlády SR č. 87/1995 Z. z. v znení neskorších predpisov s tým, že žalovaná je v omeškaní od nasledujúceho dňa po uhradení celého úveru.

1.4. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (zákon číslo 160/2015 Z.z., ďalej „CSP“) tak, že priznal žalobkyni, ktorá mala plný úspech, nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník podľa § 262 ods. 2 CSP.

2. Rozsudok súdu prvej inštancie napadla odvolaním žalovaná namietajúc, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f/ CSP) a rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP).

2.1. Namieta, že nedošlo k naplneniu dôvodov, pre ktoré by mala byť zmluva o úvere považovaná za bezúročnú a bez poplatkov. Výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov je jasne uvedená priamo na prednej strane zmluvy o úvere. Vzorec výpočtu RPMN je jasne a zreteľne uvedený vo všeobecných podmienkach poskytnutia spotrebiteľského úveru, ako aj v štandardných európskych informáciách o úvere. Žalobkyňa nesie dôkazné bremeno a jej úlohou je preukázať, v čom spočíva nesprávne uvádzanie RPMN.

2.2. Ďalej namieta, že úrok nie je odplatom pri poskytnutí peňažných prostriedkov, ale je odplatom, ktorá sa platí pri užívaní alebo v súvislosti s vrátením peňažných prostriedkov. V prípade úroku ide o plnenie, ktoré je dohodnuté pri podpise zmluvy, ale nie je spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov z dôvodu, že je spojené s užívaním a vrátením peňažných prostriedkov. Odplata bola v zmluve dohodnutá vo výške 84 eur, čo predstavuje RPMN vo výške 28%, pričom výška priemernej RPMN bola 23,66%. Výška odplaty bola plne v súlade s nariadením a neprevýšila dvojnásobok priemerných hodnôt RPMN.

2.3. Žalobkyňa mala právo odstúpiť od zmluvy bez uvedenia dôvodu do 14 kalendárnych dní odo dňa uzavretia zmluvy. Toto právo žalobkyňa nevyužila, z čoho jednoznačne vyplýva, že súhlasila s obsahom zmluvy o úvere a so všetkými podmienkami poskytnutia úveru.

2.4. Žalovaná je toho názoru, že zo zmluvy o úvere nenastala ani jedna z foriem bezdôvodného obohatenia, ktorú stanovuje zákon. Žalobkyňa plnila na základe platne uzavretej zmluvy o úvere, ktorá nebola vyhlásená za neplatnú, rovnako tak právny dôvod na plnenie z tejto zmluvy o úvere nikdy neodpadol, nakoľko nedošlo k odstúpeniu od zmluvy, resp. zrušeniu zmluvy a majetkový prospech získala žalovaná z poctivých zdrojov.

2.5. Vedomosť o tom, že zmluva o úvere neobsahuje údaje podľa zákona o spotrebiteľských úveroch je potrebné viazať k okamihu podpisu zmluvy o úvere. Každé bezdôvodné obohatenie vychádza z nejakého obsahu práva a tak by argument žalobkyne o získaní vedomosti o vzniku bezdôvodného obohatenia od právneho zástupcu bol použiteľný na posúdenie počiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby vždy. Poukázal na názor Krajského súdu v Trenčíne, vyjadrenom v rozhodnutiach sp.zn. 17Co/372/2015, 17Co/315/2017. Dôvodil, že v danej veci nemôže ísť o úmyselné bezdôvodné obohatenie, nakoľko Občiansky zákonník podstatu úmyselného konania nevymedzuje a z toho dôvodu sa pri skúmaní úmyslu konania osoby vychádza z právnej úpravy zavinenia v trestnom práve. Na preukázanie úmyslu konajúcej osoby získať bezdôvodné obohatenie nestačia všeobecné tvrdenia o zaužívanej praxi žalovanej pri uzatváraní zmlúv o úvere, alebo bolo nutné preukázať, že žalovaná v čase uzavretia zmluvy a prijatia plnenia skutočne vedela alebo bola uzročená s tým, že sa bezdôvodne obohacuje. Tiež dôvodil, že nároky titulom bezdôvodného obohatenia nie sú spotrebiteľským vzťahom a z toho dôvodu je prístup zohľadňujúci záujem slabšej strany nežiadajúci, ale je potrebné zachovávať rovnosť strán.

2.6. Navrhuje zmeniť napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie tak, že žalobu žalobkyne zamietne, resp. zrušíť a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie. Zároveň si uplatnila náhradu trov konania.

3. Žalobkyňa v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovanej uviedla, že v konaní pred súdom prvej inštancie bolo v dostatočnom rozsahu vykonané dokazovanie potrebné pre posúdenie danej veci. Taktiež nebol naplnený odvolací dôvod nesprávneho právneho posúdenia. Žalovaná neuviedla žiadne nové skutkové okolnosti odlišné od tých, s ktorými sa mali súd prvej inštancie, aj žalobkyňa, možnosť oboznámiť z predchádzajúcich vyjadrení žalovanej. Rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne, súd správne vyhodnotil, že úver je bezúročný a bez poplatkov pre absenciu obligatórnych náležitostí úverovej zmluvy.

3.1. Navrhuje rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť.

4. K vyjadreniu žalobcu sa vyjadrila žalovaná, ktorá opätovne poukázala na tie isté dôvody, aké uviedla v podanom odvolaní a ktoré považuje za dostačujúce.

5. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku, zákon číslo 160/2015 Z.z., ďalej iba „CSP“), po zistení, že odvolanie bolo podané stranou, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané a v zákonom stanovenej lehote (§ 359, § 362 ods. 1 CSP) a zistení, že odvolanie spĺňa náležitosti § 363 a nasl. CSP, preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 ods. 1 CSP, § 380 ods. 1 CSP), skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania a s verejným vyhlásením rozsudku (§ 385 ods. 1, § 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej nie je dôvodné. Súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav a vec správne posúdil po právnej stránke, preto odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny podľa § 387 CSP potvrdil.

6. Predmetom konania v danej veci je žaloba žalobkyne, ktorou sa domáhala zaplata sumy 288 eur z titulu bezdôvodného obohatenia žalovanej dôvodiac, že zmluva o úvere č.XXXXXXXXXX zo dňa 19. 11. 2015, je bezúročná a bez poplatkov, nakoľko neobsahovala údaje vyplývajúce z ustanovenia § 9 zákona o spotrebiteľských úveroch. Podľa § 11 zákona o spotrebiteľských úveroch je potrebné takúto zmluvu považovať za bezúročnú a bez poplatkov.

6.1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi sumu 288 eur z titulu bezdôvodného obohatenia v dôsledku toho, že zmluvu o úvere vyhodnotil ako bezúročnú a bez poplatkov dôvodiac, že v zmluve absentujú náležitosti podľa § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch a preto podľa § 11 ods. 1 písm. a/ zákona o spotrebiteľských úveroch je bezúročná a bez poplatkov. Na druhej strane však celú úverovú zmluvu vyhodnotil ako absolútne neplatný právny úkon.

6.2. S rozsudkom súdu prvej inštancie sa nestotožnila žalovaná, namietajúc, že zmluva bola platne uzavretá, žalobkyňa ju podpísala a zmluva obsahuje všetky podstatné náležitosti vyžadujúce zákonom.

7. Podľa § 387 ods.1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

8. Odvolací súd, rozhodujúc o odvolaní podanom žalovanou, súc viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania žalovanej, preskúmal v danej veci tak napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, konanie, ktoré mu predchádzalo a tiež dôvody odvolania a skonštatoval, že súd prvej inštancie vykonal dostatočné dokazovanie, jednotlivé dôkazy vyhodnotil. Následne vo veci rozhodol napadnutým rozsudkom, ktorý je vo výroku vecne správny, preto ho odvolací súd aj podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil, avšak odôvodnenie tohto rozsudku je nejasné a čiastočne aj zmätočné, keď na jednej strane súd prvej inštancie vyhodnotil zmluvu o úvere ako bezúročnú a bez poplatkov, pričom zároveň túto zmluvu vyhodnotil aj ako absolútne neplatný právny úkon.

9. Podľa § 9 ods. 2 písm. k/ zákona o spotrebiteľskom úvere (č. 129/2010) v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere (15. 11. 2015), zmluva o úvere musí obsahovať ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

Podľa písm. l/ tohto ustanovenia musí zmluva o úvere obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. Podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať. Odplatu, podrobnosti o stanovení odplaty, kritériách jej stanovenia a najvyššiu prípustnú výšku odplaty ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 11 ods. 1 písm. b/ a písm. d/ zákona o spotrebiteľských úveroch sa poskytnutý spotrebiteľský úver považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a/ až l/, s/, z/ a aa/ (písm. b/) a ak v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa (písm. d/).

10. Odvolací súd preskúmajúc napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, konanie, ktoré mu predchádzalo, ako aj odvolanie žalovanej dospel k záveru, že je absolútne nespochybniteľné, že strany sporu uzavreli zmluvu o úvere a v ten istý deň uzavreli aj dohodu o plnení v splátkach. Podrobne prieskumnej činnosti zmluvu o úvere uzavretú medzi stranami sporu dňa 19. 11. 2015, odvolací súd dospel k záveru, že predmetná zmluva o úvere je nespochybniteľne zmluvou spotrebiteľskou, na ktorú sa vzťahujú tak ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, ako aj ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch (129/2010 Z.z.). Zákon ukladá súdu povinnosť preskúmať jednotlivé zmluvné podmienky z hľadiska ich prijateľnosti a primeranosti odplaty, ako aj splnenia všetkých náležitostí uvedených v zákone o spotrebiteľských úveroch.

11. Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku zmätočne na jednej strane konštatoval, že vzhľadom na absenciu podmienok podľa § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, ako aj vzhľadom na nesprávnosť údajov, je úver bezúročný a bez poplatkov, avšak na druhej strane konštatoval absolútnu neplatnosť úverovej zmluvy. Odvolací súd preto sám podrobil prieskumnej činnosti úverovú zmluvu uzavretú medzi stranami sporu.

12. Preskúmaním predmetnej úverovej zmluvy, odvolací súd zistil, že v predmetnej zmluve úplne absentuje správny údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov (ďalej len „RPMN“), nakoľko zmluva o úvere obsahuje údaj o RPMN iba pri bode 2., v ktorom bola dohodnutá odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov vo výške 84 eur, čo predstavuje RPMN 28%. V bode 3. zmluvy je uvedený úrok vo výške 68% ročne z poskytnutého úveru, čo predstavuje 204 eur, pri ktorom údaj je však údaj o RPMN absentuje. Je zrejmé, že ak by do RPMN bol zahrnutý aj úrok z úveru vo výške 68% ročne, ktorý musí RPMN obsahovať, nie je možné, aby výška RPMN bola 28%. Už iba z tohto jednoduchého pohľadu je nepochybné, že výška RPMN nie je v zmluve o úvere uvedená v správnej výške. Podľa ustanovenia § 11 ods. 1 písm. d/ zákona o spotrebiteľských úveroch sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak v zmluve o úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

12.2.1. Samotná zmluva o úvere, uzavretá medzi stranami sporu neobsahuje aj ďalšie podstatné náležitosti, ktoré podľa § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva musí obsahovať. Tak napríklad zo zmluvy o úvere nie je známy údaj o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov (písm. l ustanovenia § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch). Všetky podmienky uvedené v ustanovení § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch musia byť uvedené v zmluve o úvere. V danej veci boli niektoré z týchto podmienok uvedené v Dohode o plnení v splátkach, uzavretej medzi stranami sporu v deň uzavretia zmluvy o úvere. Predmetná dohoda o plnení v splátkach však nie je zmluvou o úvere, táto iba upravuje niektoré podmienky plnenia. Z tohto dôvodu preto nemôže sa žalovaný odvolávať na skutočnosť, že zmluva o úvere obsahovala všetky podstatné náležitosti uvedené v ustanovení § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch. Navyše podľa jeho vyjadrenia v odvolaní, tieto mali byť uvedené na prvej strane úverovej zmluvy, čo evidentne nie je pravdivé tvrdenie. Predmetnú dohodu o splátkach súd prvej inštancie vyhodnotil ako neplatnú, s ktorým záverom sa odvolací súd stotožnil a to najmä pre rozpornosť podmienok so samotnou zmluvou o úvere. Vzhľadom k tomu, že zmluva o úvere neobsahuje údaj o výške počte a termínoch splátok, je podľa § 11 ods. 1 písm. b/ zákona o spotrebiteľských úveroch považovaná za bezúročnú a bez poplatkov.

12.2.2. Odvolací súd v neposlednom rade poukazuje tiež na zmätočnosť a nejasnosť podmienok tak zmluvy o úvere, ako aj rozpornosť s dohodou o plnení v splátkach, ktorú zmluvné strany uzavreli dňa 19. 11. 2015. Kým v zmluve o úvere je uvedená odplata vo výške 84 eura, čo predstavuje RPMN 28%, taktiež úrok z úveru vo výške 68% ročne, pri ktorom výška RPMN nie je uvedená, z čoho vyplýva, že tento úrok nebol do RPMN započítaný, tak v dohode o splátkach je uvedená RPMN vo výške 300,29%, ktorá výška sa javí neprímerane vysokou. Takéto nejasné, rozporné ustanovenia zmluvy o úvere a dohody o splátkach vyvolávajú neistotu u spotrebiteľa a tieto podmienky sú podmienkami neprijateľnými, ktorá neprijateľnosť zakladá ich neplatnosť.

12.3. Odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie, po tom, čo podrobil prieskumnej činnosti výšku odplaty za poskytnutý úver, ktorá predstavovala jednak sumu 84 eur a tiež úrok vo výške 68% ročne, dospel k záveru o neprijateľnosti tejto zmluvnej podmienky. Podľa predmetnej zmluvy mala žalobkyňa zaplatiť veriteľovi poskytnutú sumu zvýšenú o odplatu vo výške 84 eur a úrok vo výške 68%, čo predstavuje 204 eur, spolu mala teda zaplatiť na úroku a odplate sumu 288 eur. V danom prípade odplata dosiahla výšku takmer 100% poskytnutého úveru, čo zakladá dôvodnosť vyhodnotenia tejto odplaty ako neprímeranej, odporujúcej dobrým mravom. Z rozhodovacej činnosti súdov Slovenskej republiky, vrátane Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, jednoznačne vyplýva záver, že neprímeranou a preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú (napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 31. 07. 2009 sp.zn. 1MCdo 1/2009, 5Cdo 26/2011). Aj keď úrok z úveru je iba časťou odplaty, nesmie táto výška odplaty prevyšovať obvyklú mieru v dobe dojednania. V čase uzavretia úverovej zmluvy bola úroková sadzba v eurozóne na úrovni 7,47% ročne pri spotrebiteľských úveroch. Za situácie, že žalovaná je nebankový subjekt, jej úroková sadzba mohla byť v tomto období vyššia, avšak celková odplata nemohla dosiahnuť výšku 96% z poskytnutého úveru pri termíne splatenia úveru v lehote 12 mesiacov. Takéto dojednanie je pre neprijateľnosť a pre rozpor s dobrými mravmi, neplatné. Ak teda odvolací súd, skonštatoval neplatnosť dohodnutej výšky odplaty (96%), sankciou za túto nesprávnosť je vyhlásenie úveru za bezúročný a bez poplatkov v zmysle ustanovenia § 4 ods. 5 zákona o spotrebiteľských úveroch, keď od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

12.4. Strany sporu uzavreli v deň, kedy uzavreli aj zmluvu o úvere (15. 11. 2015) aj Dohodu o plnení v splátkach, ktorá predstavuje samostatne uzavretý právny úkon medzi stranami sporu. Predmetná dohoda však obsahuje už úplne iné podmienky, ako boli podmienky uvedené v zmluve o úvere, napr. výšku RPMN, ktorá je v zmluve o úvere uvedená vo výške 28%, pričom v dohode o plnení v splátkach je uvedená vo výške 300,29%. Taktiež je rozdielna priemerná hodnota RPMN, keď v zmluve o úvere je vo výške 23,66% a v dohode o splátkach je vo výške 29,89%. Dohodu o splátkach práve z dôvodu, že

táto obchádza zákon (obchádza ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch, keď predmetný zákon uvádza, že zmluva o úvere musí obsahovať podmienky uvedené v ustanovení § 9 ods. 2 tohto zákona a nie dohoda o plnení v splátkach), vyhodnotil ako absolútne neplatný právny úkon, zhodne so súdom prvej inštancie. V tejto časti sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil so záverom súdu prvej inštancie o absolútnej neplatnosti tohto právneho úkonu.

13. S poukazom na vyššie uvedené dôvody, keď tak súd prvej inštancie, ako aj odvolací súd dospel k záveru o bezúčinnosti a bezpoplatkovosti predmetného úveru, bolo potrebné posúdiť, či na strane žalovanej došlo, resp. nedošlo k bezdôvodnému obohateniu na úkor žalobkyne. Žalovaná poskytla žalobkyni úver vo výške 300 eur, žalobkyňa vrátila žalovanej sumu 588 eur. Súd prvej inštancie preto správne zaviazal žalovanú, ktorá sa na úkor žalobkyne bezdôvodne obohatila, vydať sumu 288 eur a to podľa § 456 Občianskeho zákonníka sa predmet bezdôvodného obohatenia musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. K bezdôvodnému obohateniu žalovanej došlo titulom plnenia bez právneho dôvodu zo strany žalobkyne.

14. Ustanovenie § 387 ods. 3 CSP ukladá odvolaciemu súdu vysporiadať sa s podstatnými námietkami odvolateľa uvedenými v podanom odvolaní.

14.1. Odvolateľ v podanom odvolaní namietal, že zmluva o úvere obsahuje všetky podstatné náležitosti, výška RPMN je správne určená. Odvolací súd preskúmajúc uvedenú námietku, preskúmajúc všetky zmluvné podmienky, dospel k záveru, že táto námietka odvolateľa je účelová a neopodstatnená, keďže zmluva na jednej strane neobsahuje náležitosti uvedené v § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, obsahuje neprimerane vysokú výšku úroku z úveru a tiež nesprávnu výšku RPMN, keďže táto výška bola určená iba z odplaty vo výške 84 eur a nebola do nej zahrnutá aj výška úroku 68%. Svedčí o tom následná Dohoda o plnení v splátkach, kde je RPMN uvedená vo výške 300,29%. Podmienkami zmluvy, ako aj výškou RPMN a výškou úrokovej sadzby sa odvolací súd zaoberal v tomto rozhodnutí, konkrétne v bode 13. a na tieto dôvody ďalej poukazuje.

14.2. Odvolateľ ďalej namietal, že úrok nie je odplatom pri poskytnutí peňažných prostriedkov. Odvolací súd túto námietku vyhodnotil ako účelovú a neopodstatnenú, keďže práve úrok z úveru predstavuje časť odplaty (okrem iných poplatkov) za poskytnuté finančné prostriedky dlžníkovi.

14.3. Odvolateľ ďalej v podanom odvolaní uvádza aj ustanovenie § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorý upravuje premlčanie v prípade bezdôvodného obohatenia. Z odvolania však nevyplýva, že by odvolateľ vzniesol námietku premlčania tohto bezdôvodného obohatenia, pričom ďalej sa zaoberá podmienkami úmyselného konania žalovanej. Týmito tvrdeniami žalovanej sa odvolací súd nezaoberal, vzhľadom k tomu, že námietka premlčania vznesená zo strany žalovanej nebola.

14.4. Žalovaná v podanom odvolaní namietala, že žalobkyňa plnila na základe platne uzavretej zmluvy, ktorá nebola nikdy právoplatne vyhlásená za neplatnú a majetkový prospech získal žalovaný z poctivých zdrojov. Odvolací súd sa s touto námietkou žalovanej nestotožnil, nakoľko vykonaným dokazovaním, rozhodnutím súdu prvej inštancie, ako aj odvolacím súdom bolo preukázané, že úver je potrebné vyhodnotiť ako bezúčinný a bez poplatkov podľa § 11 ods. 1 písm. b/, d/ zákona o spotrebiteľských úveroch, z ktorého dôvodu vzniklo plnením žalobkyne (588 eur) nad žalovanou poskytnutým úverom vo výške 300 eur k bezdôvodnému obohateniu žalovanej, nakoľko došlo k plneniu bez právneho dôvodu vo výške 288 eur. Z tohto dôvodu vznikol žalobkyni nárok na vrátenie bezdôvodného obohatenia žalovanej v sume 288 eur.

14.5. K žalovanou uvádzaným rozhodnutiam Krajského súdu v Trenčíne, odvolací súd iba poznamenáva, že týmito rozhodnutiami nie je viazaný, ide o názor odvolacieho súdu v Trenčíne vyslovený v konkrétnych veciach a bez znalosti týchto vecí nie je možné závery aplikovať v iných veciach. Navyše odvolací súd je viazaný názorom súdnych autorít zverejnených v zbierke súdnych rozhodnutí, či rozhodnutiami uvedenými v ustanovení § 193 CSP.

15. Vzhľadom na vyššie závery odvolací súd, dôvody žalovanej, uvádzané v podanom odvolaní, vyhodnotil ako nedôvodné a účelové, preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

16. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 396 ods.1 v spojení s § 255 ods.1 CSP a úspešnej žalobkyni priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania. O výške náhrady trov rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov v senáte 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).